

TABERNA ROMANA

gemma

margarīta

haec taberna, *acc* hanc
tabernam
quī = is quī

ānulus cum gemmā

līnea cum margarītīs =
līnea margarītārum

haec via, *abl* hāc viā

emit ↔ vēndit
quae = eae quae

quī = īī quī

Ecce taberna Rōmāna, in quā gemmae et margarītae
multae sunt. Cuius est haec taberna? Albīnī est. Albī-
nus hanc tabernam habet. Quī tabernam habet tabernā-
rius est. Albīnus est tabernārius Rōmānus quī gemmās
et margarītās vēndit. Aliī tabernāriī librōs vēndunt, aliī
māla et pira, aliī rosās et līlia.

Gemmae et margarītae sunt ōrnāmenta. Ānulus cum
gemmā ōrnāmentum pulchrum est. Etiam līnea cum
margarītīs ōrnāmentum est. Līnea sine margarītīs nōn
est ōrnāmentum!

10

Multae fēminae quae in hāc viā ambulant ante taber-
nam Albīnī cōsistunt, nam fēminae ōrnāmentīs dēlec-
tantur. Eae quae magnam pecūniam habent multa ōrnā-
menta emunt. Quae nūllam aut parvam pecūniam ha-
bent ōrnāmenta aspiciunt tantum, nōn emunt. Etiam
virī multī ad hanc tabernam adeunt. Quī magnam pecū-

niam habent ōrnāmenta emunt et fēminīs dant; cēterī rursus abeunt. Fēminae quārum virī magnam pecūniam habent multa ōrnāmenta ā virīs suīs accipiunt.

- 20 Aemilia, cuius vir pecūniōsus est, multa ōrnāmenta ab eō accipit. Aemilia ānulum in digitō et margarītās in collō multaque alia ōrnāmenta habet. Ānulus digitum Aemiliae ōrnat, margaritae collum eius ōrnant. Fēminae gemmīs et margarītīs ānulisque ōrnantur.

- 25 In viā prope tabernam Albīnī vir et fēmina ambulant. Quī vir et quae fēmina? Est Mēdus, quī cum Lȳdiā, amīcā suā, ambulat. Mēdus est servus Iūlii, sed dominus eius Rōmae nōn est. Mēdus sine dominō suō cum fēminā fōrmōsā in viīs Rōmae ambulat.

- 30 Lȳdia ōrnāmentum pulchrum in collō habet. Quod ōrnāmentum? Ōrnāmentum quod Lȳdia habet est līnea margarītārum. Collum Lȳdiae margarītīs pulchrīs ōrnat; Lȳdia autem nūllum aliud ōrnāmentum habet, quia pecūniōsa nōn est, neque pecūniōsus est amīcus eius.

- 35 (Pecūniōsus est quī magnam pecūniam habet.)

- II Albīnus clāmat: "Ōrnāmenta! Ōrnāmenta fēminārum! Ōr-nā-men-ta! Emite ōrnāmenta!"

Lȳdia cōsistit oculōsque ad tabernam Albīnī vertit: Lȳdia tabernam aspicit. Mēdus nōn cōsistit neque tabernam aspicit.

- 40 Lȳdia: "Cōsiste, Mēde! Aspice illam tabernam! Ō, quam pulchra sunt illa ōrnāmenta!" Lȳdia tabernam Albīnī digitō mōnstrat. Mēdus sē vertit, tabernam vi-

ab-it ↔ ad-it
ab-ī ab-eunt

pecūniōsus -a -um: p. est
= magnam pecūniam
habet

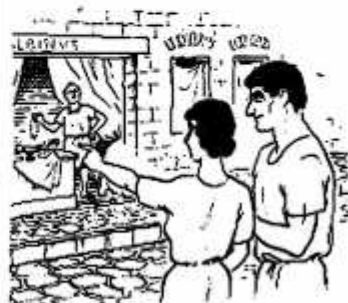

quis? quis/quī vir?
quid? quod ōrnāmentum?

alius -a -ud (n)

quī = is quī

illa taberna = taberna
quae illic est

Albīnus Lȳdiae (*dat*)
margarītās ostendit

hoc, *abl* hōc
vīgintī = xx (20)

sing hic haec hoc
plūr hī hae haec

aspice! aspice!
aspicit aspiciunt
hī, *acc* hōs

hī hae haec, *abl* hīs

quī, *abl* quō

ānulus gemmātus = ānu-
lus cum gemmā

hic haec hoc, *gen* huius
sēstertiū = nummus

hic ānulus, *acc* hunc
ā.um, *abl* hōc ā.ō
tantus -a -um = tam
magnus
octōgintā = LXXX (80)

hic ānulus = ānulus quī
hic est
ille ānulus = ānulus quī
illic est

det, cum Lȳdiā ad tabernam adit. Mēdus et Lȳdia ante
tabernam cōsistunt. Albīnus eōs salūtat et margarītās 45
in lineā ante oculōs Lȳdiae tenet: Albīnus Lȳdiae mar-
garītās ostendit.

Albīnus: "In hōc ōrnāmentō vīgintī margarītae mag-
nae sunt. Nōnne pulchrae sunt hae margarītae?"

Mēdus: "Amīca mea multās margarītās habet." 50

Lȳdia: "In hāc tabernā multa alia ōrnāmenta sunt."

Albīnus iūs trēs ānulōs sine gemmīs ostendit: "Aspi-
cite hōs ānulōs! Nōnne hī ānulī pulchrī sunt?"

Mēdus et Lȳdia ānulōs aspiciunt.

Lȳdia: "In hīs ānulīs gemmae nūllae sunt!" 55

Mēdus Albīnum interrogat: "Quot nummīs cōstat
ānulus in quō gemma est?"

Albīnus Mēdō ānulum gemmātum ostendit.

Albīnus: "Hic ānulus centum nummīs cōstat."

Mēdus: "Quid?" 60

Albīnus: "Pretium huius ānulī est centum sēstertiī."

Mēdus: "Centum sēstertiī? Id magnum pretium est!"

Albīnus: "Immō parvum pretium est! Aspice hunc
ānulum: in hōc ānulō magna gemma est. Tanta gemma
sōla octōgintā sēstertiīs cōstat." 65

Mēdus: "Num ānulus sine gemmā vīgintī tantum sēs-
tertiīs cōstat?" Albīnus nōn respondet.

Mēdus, quī alium ānulum gemmātum post Albīnum
videt: "Hic ānulus pulcher nōn est. Quot sēstertiīs cōn-
stat ille ānulus?" 70

Albīnus: "Quī ānulus?"

Mēdus: "Ille post tē. Quantum est pretium illius ānuli?" Mēdus ānulum post Albīnum digitō mōnstrat.

Albīnus: "Ille quoque ānulus centum sēstertiis cōnstat. Pretium illius ānuli tantum est quantum huius; sed amīca tua hunc ānulum amat, nōn illum."

Lȳdia ānulum gemmātum ante oculōs tenet.

Lȳdia: "Ō, quam pulchrum hoc ōrnāmentum est! Illud ōrnāmentum nōn tam pulchrum est quam hoc, neque illa gemma tanta est quanta haec."

Mēdus: "Tanta gemma ad tam parvum ānulum nōn convenit."

III Lȳdia, quae haec verba nōn audit, Mēdō digitōs suōs ostendit, in quibus nūllī ānuli sunt.

Lȳdia: "Aspice, Mēde! In digitīs meis nūllī sunt ānuli. Aliae fēminae digitōs ānulōrum plēnōs habent — mei digitī vacuī sunt!"

Mēdus: "Sacculus quoque meus vacuus est!"

Lȳdia ānulum in mēnsā pōnit. In oculīs eius lacrimae sunt. Mēdus, quī lacrimās videt, sacculum suum in mēnsā pōnit — neque vacuus est sacculus, sed plēnus nummōrum! Quanta pecūnia est in sacculō Mēdī? In eō nōnāgintā sēstertiī īnsunt.

Mēdus: "Ecce sēstertiī nōnāgintā."

Albīnus: "Sed nōnāgintā nōn satis est. Pretium ānuli est sēstertiī centum!"

Lȳdia: "Dā huic tabernāriō centum sēstertiōs!"

quantus -a -um = quam
magnus
ille, *gen illius*, *acc illum*

tantus...quantus = tam
magnus...quam

ille -a -ud:
ille ānulus (*m*)
illa gemma (*f*)
illud ōrnāmentum (*n*)

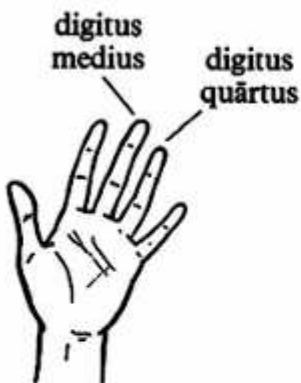
quī, *abl plūr quibus*

nōnāgintā = xc (90)

sēstertiī nōnāgintā:
HS XC

hic haec hoc, *dat huic*

quī = ī quī

sing ille illa illud
plūr illī illae illaaccipe! accipite!
accipit accipiunt

quārtus -a -um = IV (4.)

Mēdus: "Id nimis magnum pretium est! Aliī tabernāriī ānulum gemmātum octōgintā sēstertiīs vēndunt."

Albīnus: "Quī sunt illī tabernāriī?"

100

Mēdus: "Quī in aliīs viīs tabernās habent."

Albīnus: "Quae sunt illae viae in quibus illae tabernae sunt? Et quae sunt illa ōrnāmenta quae in illīs tabernīs parvō pretiō emuntur? Nōn sunt ōrnāmenta! Sed aspice haec ōrnāmenta: hōs ānulōs, hās gemmās, hās margarītās! Haec ōrnāmenta proba sunt! Neque pretium hōrum ōrnāmentōrum nimis magnum est!"

105

Mēdus: "Accipe nummōs nōnāgintā — aut nūllōs!"

Albīnus: "Num hīc nōnāgintā sēstertiī sunt?"

Mēdus: "Numerā eōs!"

110

Albīnus numerat sēstertiōs, quōrum numerus est nōnāgintā.

Albīnus: "Sunt nōnāgintā."

Mēdus: "Satisne est?"

Albīnus nōn respondet, sed nummōs sūmit Mēdōque ānulum dat. Albīnus pecūniam accipit et Mēdō ānulum vēndit sēstertiīs nōnāgintā.

115

Mēdus sē ad Lȳdiam vertit: "Accipe hunc ānulum ab amīcō tuō..." Mēdus ānulum in digitō Lȳdiae pōnit. In quō digitō? In digitō mediō.

120

Mēdus: "Hic ānulus ad digitum tuum nōn convenit. Ānulus nimis parvus est aut digitus nimis magnus!"

Lȳdia: "Ō Mēde! Digitus medius nimis magnus est. Pōne ānulum in digitō quārtō!"

125 Mēdus ānulum in digitō Lȳdiae quārtō pōnit. Ānulus
satis magnus est et ad digitum convenit, nam digitus
quārtus nōn tantus est quantus digitus medius. Lȳdia
laeta digitum suum aspicit et amīcō suō ōsculum dat.

Mēdus et Lȳdia ā tabernā abeunt. Lȳdia, quae Rō-
130 mae habitat, Mēdō viam mōnstrat.

Albīnus rūrsus clāmat: "Ōrnāmenta! Ōr-nā-men-ta!"
et aliōs virōs pecūniōsōs, quōrum amīcae nūlla aut
pauca ōrnāmenta habent, exspectat.

GRAMMATICA LATINA

135 Prōnōmina 'quis', 'quī', 'is', 'ille'

[A] Masculinum.

Quis saccum portat? Servus saccum portat. Quī servus?
Servus quī saccum portat est Syrus. Is/ille servus saccum
portat.

140 Iūlius servum vocat. Quem servum? Servus quem Iūlius
vocat est Syrus. Iūlius eum/illum servum vocat.

Iūlius dominus servī est. Cuius servī? Syrus est servus cuius
dominus Iūlius est. Iūlius dominus eius/illius servī est.

Iūlius servō mālum dat. Cui servō? Servus cui Iūlius mā-
145 lum dat est Syrus. Iūlius ei/illī servō mālum dat.

Saccus ā servō portātur. Ā quō servō? Servus ā quō saccus
portātur est Syrus. Saccus ab eō/illō servō portātur.

Servī saccōs portant. Quī servī? Servī quī saccōs portant
sunt Syrus et Lēander. Ii/illī servī saccōs portant.

150 Iūlius servōs vocat. Quōs servōs? Servī quōs Iūlius vocat
sunt Syrus et Lēander. Iūlius eōs/illōs servōs vocat.

Iūlius dominus servōrum est. Quōrum servōrum? Servī quō-
rum dominus est Iūlius sunt Syrus et Lēander. Iūlius domi-
nus eōrum/illōrum servōrum est.

ūnum prōnōmen (*prōn*)
duo prōnōmina

Singulāris:
nōminātīvus
quis/quī is ille
quī...?
is servus = ille servus

accūsātīvus
quem eum illum

genetīvus
cuius eius illius

datīvus
cui ei illī

ablātīvus
quō eō illō

Plūrālis:
nōminātīvus
quī ii illī

accūsātīvus
quōs eōs illōs

genetīvus
quōrum eōrum illōrum

datīvus
quibus iis illis

ablātīvus
quibus iis illis

Singulāris:
nōminātīvus
quae ea illa

accūsātīvus
quam eam illam

genetīvus
cuius eius illius

datīvus
cui ei illi

ablātīvus
quā eā illā

Plūrālis:
nōminātīvus
quae eae illae

accūsātīvus
quās eās illās

genetīvus
quārum eārum illārum

datīvus
quibus iis illis

ablātīvus
quibus iis illis

Singulāris:
nōminātīvus
quid/quod id illud
quod...?

accūsātīvus
quid/quod id illud
quod...?

Iūlius servīs māla dat. *Quibus* servīs? Servi *quibus* Iūlius 155
māla dat sunt Syrus et Lēander. I. iis/illis servīs māla dat.

Saccī ā servīs portantur. Ā *quibus* servīs? Servi ā *quibus*
saccī portantur sunt Syrus et Lēander. Ab iis/illis servīs saccī
portantur.

[B] Fēminīnum.

160

Ancilla abest. *Quae* ancilla? Ancilla *quae* abest est Syra.
Ea/illa ancilla abest.

Iūlius ancillam vocat. *Quam* ancillam? Ancilla *quam* Iūlius
vocat est Syra. Iūlius *eam/illam* ancillam vocat.

Iūlius dominus ancillae est. *Cuius* ancillae? Syra est ancilla 165
cuius dominus Iūlius est. I. dominus *eius/illius* ancillae est.

Iūlius ancillae mālum dat. *Cui* ancillae? Ancilla *cui* Iūlius
mālum dat est Syra. Iūlius *ei/illi* ancillae mālum dat.

Iūlius ab ancillā salūtātur. Ā *quā* ancillā? Ancilla ā *quā*
Iūlius salūtātur est Syra. Iūlius ab *eā/illā* ancillā salūtātur. 170

Ancillae absunt. *Quae* ancillae? Ancillae *quae* absunt sunt
Syra et Dēlia. *Eae/illae* ancillae absunt.

Iūlius ancillās vocat. *Quās* ancillās? Ancillae *quās* Iūlius
vocat sunt Syra et Dēlia. Iūlius *eās/illās* ancillās vocat.

Iūlius dominus ancillārum est. *Quārum* ancillārum? Ancil- 175
lae *quārum* dominus est Iūlius sunt Syra et Dēlia. Iūlius do-
minus *eārum/illārum* ancillārum est.

Iūlius ancillīs māla dat. *Quibus* ancillīs? Ancillae *quibus*
Iūlius māla dat sunt Syra et Dēlia. I. iis/illis ancillīs māla dat.

Iūlius ab ancillīs salūtātur. Ā *quibus* ancillīs? Ancillae ā 180
quibus Iūlius salūtātur sunt Syra et Dēlia. Ab iis/illis ancillīs
Iūlius salūtātur.

[C] Neutrum.

Quid est ānulus? Ānulus est ōrnāmentum. *Quod* ōrnāmen-
tum? Ānulus est ōrnāmentum *quod* digitum ōrnat. *Id/illud* 185
ōrnāmentum pulchrum est.

Quid Lȳdia in collō habet? Ōrnāmentum habet. *Quod* ōrnā-
mentum? Ōrnāmentum *quod* Lȳdia in collō habet est linea
margaritārum. Lȳdia *id/illud* ōrnāmentum amat.

190 Pretium ōrnāmentī est HS (= sēstertīi) c. *Cuius* ōrnāmentī?
Ōrnāmentum *cuius* pretium est HS c est ānulus. Pretium *eius*
/illius ōrnāmentī est HS c.

genetivus
cuius eius illius

Fluvius oppidō aquam dat. *Cui* oppidō? Oppidum *cui* flu-
vius aquam dat est Capua. Fluvius *eī/illī* oppidō aquam dat.

dativus
cui eī illī

195 Cornēlius in parvō oppidō habitat. In *quō* oppidō? Oppi-
dum in *quō* Cornēlius habitat est Tūsculum. In *eō/illō* oppidō
habitat Cornēlius.

ablativus
quō eō illō

Quae oppida prope Rōmam sunt? Ōstia et Tūsculum sunt
oppida *quae* prope Rōmam sunt. *Ea/illa* oppida prope Rō-

Plurālis:
nōminativus
quae ea illa

200 mam sunt.

Albīnus ōrnāmenta vēndit. *Quae* ōrnāmenta? Ōrnāmenta
quae A. vēndit sunt ānulī. *Ea/illa* ōrnāmenta vēndit A.

accusativus
quae ea illa

Pretium ōrnāmentōrum est HS c. *Quōrum* ōrnāmentōrum?
Ōrnāmenta *quōrum* pretium est HS c ānulī sunt. Pretium *eō-*

genetivus
quōrum eōrum illōrum

205 *rum/illōrum* ōrnāmentōrum est HS c.

Fluviī oppidīs aquam dant. *Quibus* oppidīs? Oppida *quibus*
fluviī aquam dant sunt Capua et Brundisium. Fluviī *īs/illīs*
oppidīs aquam dant.

dativus
quibus īs illīs

Fēminae ōrnāmentīs dēlectantur. *Quibus* ōrnāmentīs? Ōr-
210 nāmenta *quibus* fēminae dēlectantur sunt margarītae et gem-
mae. *Iīs/illīs* ōrnāmentīs dēlectantur fēminae.

ablativus
quibus īs illīs

Prōnōmen 'hic'

	Masculinum	Fēmininum	Neutrum
<i>Sing. Nōm.</i> hic mūrus	haec via	hoc verbum	
215 <i>Acc.</i> hunc mūrum	hanc viam	hoc verbum	
<i>Gen.</i> huius mūrī	huius viae	huius verbī	
<i>Dat.</i> huic mūrō	huic viae	huic verbō	
<i>Abl.</i> hōc mūrō	hāc viā	hōc verbō	
<i>Plūr. Nōm.</i> hī mūrī	hae viae	haec verba	
220 <i>Acc.</i> hōs mūrōs	hās viās	haec verba	
<i>Gen.</i> hōrum mūrōrum	hārum viārum	hōrum verbōrum	
<i>Dat.</i> hīs mūrīs	hīs viīs	hīs verbīs	
<i>Abl.</i> hīs mūrīs	hīs viīs	hīs verbīs	

sing.	f.	n.
m. hic hunc	haec hanc huius huic	hoc hoc
hōc	hāc	hōc
plūr.	f.	n.
m. hī hōs hōrum	hae hās hārum hīs	haec haec hōrum

Vocābula nova:

taberna
 gemma
 margarīta
 tabernārius
 ōrnāmentum
 ānulus
 linea
 digitus
 collum
 pretium
 sēstertius
 pecūniōsus
 gemmātus
 medius
 quārtus
 vīgintī
 octōgintā
 nōnāgintā
 vēndit
 cōnsistit
 emit
 aspicit
 abit
 accipit
 ōrnat
 clāmat
 mōnstrat
 ostendit
 cōnstat
 convenit
 alius
 ille
 tantus
 quantus
 satis
 nimis
 aut
 prōnōmen

PENSVM A

Qu— est Albīnus? Est tabernārius qu— ōrnāmenta vēndit. Qu— ōrnāmenta? Ōrnāmenta qu— Albīnus vēndit sunt gemmae et margarītae. Qu— emit Mēdus? Ōrnāmentum emit. Qu— ōrnāmentum? Ōrnāmentum qu— Mēdus emit est ānulus c— pretium est HS C. Digitus in qu— ānulus pōnitur est digitus quārtus.

H— servus Mēdus, ill— Dāvus est. Lȳdia h— servum amat, nōn ill—. Lȳdia amīca h— servī est, nōn ill—. Lȳdia h— servō ōsculum dat, nōn ill—. Lȳdia ab h— servō amātur, nōn ab ill—.

H— oppidum est Tūsculum, ill— est Brundisium. Cornēlius in h— oppidō habitat, nōn in ill—. Viae h— oppidī parvae sunt.

PENSVM B

Gemmae et margarītae — pulchra sunt. Aemilia multa ōrnāmenta ā Iūliō —. Aemilia — in collō et ānulum in — habet. Multae fēminae ante tabernam Albīnī — et ōrnāmenta eius aspiciunt. Virī ōrnāmenta — et fēminīs dant. — gemmātus centum sēstertiīs —. — ānulī est centum sēstertiī, sed Mēdus — (xc) tantum habet. Albīnus: “Nōnāgintā nōn — est!” Mēdus: “Accipe nōnāgintā sēstertiōs — nūllōs!” Ānulus ad digitum medium nōn —: digitus medius — magnus est. Sed ānulus convenit ad digitum — (iv), quī nōn — est quantus digitus —. Lȳdia laeta digitum suum — et cum Mēdō ā tabernā —. Lȳdia Mēdō viam —.

PENSVM C

Quid Albīnus vēndit?

Ā quō Aemilia ōrnāmenta accipit?

Ambulatne Mēdus cum dominō suō?

Ubi Mēdus et Lȳdia cōnsistunt?

Cūr Mēdus margarītās nōn emit?

Cūr Lȳdia nūllum ānulum habet?

Estne vacuus sacculus Mēdī?

Quot sēstertiīs cōnstat ānulus gemmātus?

Ad quem digitum ānulus convenit?